

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	WT: Wybrane aspekty historii społecznej Pomorza w okresie nowożytnym i I połowie XIX wieku , PG_00179790						
Kierunek studiów	Historia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski Polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Radosław Kubus				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		20.0	52
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z wybranymi aspektami historii społecznej Pomorza w okresie nowożytnym oraz w pierwszej połowie XIX wieku. Studenci zdobędą wiedzę na temat podziałów społecznych i wyznaniowych Pomorza w epoce nowożytnej, a także poznają wybrane zagadnienia z zakresu historii społecznej regionu, takie jak przestępczość, medycyna, kultura materialna oraz środowisko geograficzno-przyrodnicze. Dodatkowo zapoznają się z podstawowymi źródłami wykorzystywanymi w badaniach dziejów Pomorza, m.in. relacjami z podróży, inwentarzami mienia czy lustracjami. Studenci dowiedzą się również, w jaki sposób rozbiory oraz polityka Królestwa Prus wpłynęły na przemiany społeczne na Pomorzu w XIX wieku.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[HISTL3_W04] Zna różne kierunki badań historycznych, takich, jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, rodziny, gender history itp.	Zna kierunki badań historycznych istotne dla analizy dziejów społecznych Pomorza, takie jak historia społeczna, gospodarcza, kulturowa, historii rodziny, historii medycyny oraz gender history, i potrafi je zastosować do interpretacji zjawisk społecznych w epoce nowożytnej i XIX wieku.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[HISTL3_U04] Potrafi brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich stosując poprawnie fachową terminologię z zakresu nauk historycznych	Potrafi uczestniczyć w dyskusji na temat zagadnień z zakresu historii społecznej Pomorza, prezentować i oceniać różne interpretacje źródeł oraz stanowiska badawcze, a także prowadzić debatę z wykorzystaniem właściwej terminologii nauk historycznych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[HISTL3_W10] Zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji i rozpoznaje relacje i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami także w aspekcie upowszechniania wiedzy historycznej	Zna i rozumie podstawowe dylematy społeczno-kulturowe kształtujące nowożytne i XIX-wieczne społeczeństwo Pomorza oraz potrafi dostrzec ich związki z wyzwaniami współczesności, rozpoznając ciągłość i zmienność zjawisk społecznych; rozumie znaczenie upowszechniania wiedzy historycznej dla budowania świadomości społecznej.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[HISTL3_K01] Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę na temat społecznej historii Pomorza, dostrzega jej ograniczenia i różnicowanie interpretacyjne, wykazuje gotowość do jej pogłębiania oraz korzystania z dorobku badaczy i konsultacji z ekspertami w przypadku napotkania trudności w analizie źródeł lub interpretacji zjawisk społecznych.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
Treści przedmiotu	W ramach wykładu podjęte zostaną zagadnienia związane podziałami społecznymi, kulturowymi i wyznaniowymi oraz szeroko rozumianą demografią społeczności Pomorza. Ponadto przedstawione zostanie również miejscowe środowisko naturalne, klimat oraz stosunek do świata zwierząt (m.in. hodowla zwierząt, polowania na obszarze Mierzei, zwierzęta domowe). Ponadto w ramach wykładu szeroko naświetlone zostaną wątki związane z przestępczością oraz medycyną na Pomorzu. W przypadku przestępczości omówione zostaną m. in. kategorie popełnianych przestępstw oraz stosowane kary. Jeżeli zaś chodzi o medycynę to przedstawione zostaną główne teorie medyczne obowiązujące w medycynie w okresie nowożytnym, a także choroby zakaźne, w tym przede wszystkim kwestie dżumy, ospy i cholery. Poza chorobami zakaźnymi jako klęskami elementarnymi, zaprezentowane zostaną także inne klęski nawiedzające mieszkańców Pomorza w okresie nowożytnym, takie jak pożary, czy w przypadku Żuław powodzie. Istotnym wątkiem podjętym i zaprezentowanym podczas wykładu będzie również kultura materialna w ujęciu interdyscyplinarnym.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Obecność na zajęciach	85.0%	50.0%
	Test jednokrotnego wyboru	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A.1. wykorzystywana podczas zajęć: Prusy Kólewskie. Spłeczeństwo kultura gospodarka 1454-1772, (red.) E. Kizik, Gdańsk 2012; D. Kaczor, Przestępczość kryminalna i wymiar sprawiedliwości w Gdańsku w XVI-XVIII wieku; P. Paluchowski, Danziger Erfahrungen w latach 1739-1793. Studium z dziejów gdańskiego czasopiśmiennictwa, Gdańsk 2013; Nicolausa Volckmara Viertzig Dialogi 1612. Źródło do badań nad życiem codziennym w dawnym Gdańsku, wyd. E. Kizik, Gdańsk 2015; M. Bogucka, Życie codzienne w Gdańsku. Wiek XVI-XVII, Warszawa 1967; M. Bogucka, Człowiek i świat, studia z dziejów kultury i mentalności, Warszawa 2008; J. Schopenhauer, Gdańskie wspomnienia młodości, przeł. T. Kruszyński, Wrocław 1959 (i późniejsze wydania); A.2. studiowana samodzielnie przez studenta: P. Szafran, Żuławy Gdańskie w XVII wieku, Gdańsk 2017 (i wyd. starsze); W. Zawadzki, Tępienie wilków na Mierzei Wiślanej na przełomie XVII i XVIII w., [w:] Ekologia Prus Królewskich, (red.) Pelplin 2022, s. 165-178; A. Steiniger, Geschichte der Ökonomie Tiegenhof. Eine siedlungsgeschichtliche Untersuchung, Danzig [b.r.w.]; J. Korczak-Siedlecka, Przemoc i honor w życiu społecznym wsi na Mierzei Wiślanej w XVI-XVII wieku, Toruń 2021; C. Heß, Danziger Wohnkultur in der Früher Neuzeit. Untersuchungen zu Nachlassinventaren des 17. Und 18. Jahrhunderts, Berlin 2007; J. Baszanowski, Przemiany demograficzne w Gdańsku w latach 1601-1846, Gdańsk 1995; Dżuma, ospa, cholera. W trzechsetną rocznicę wielkiej epidemii w Gdańsku i na ziemiach Rzeczypospolitej w latach 1708-1711, (red.) E. Kizik, Gdańsk 2012; J. Samp, Gdańsk w relacjach z podróży 1772-1918, Gdańsk 1991; Historia naturalna jedzenia. Między antykiem a XIX wiekiem, (red.) B. Możejko, Gdańsk 2012.
	Uzupełniająca lista lektur	A. Steiniger, Geschichte der Ökonomie Tiegenhof. Eine siedlungsgeschichtliche Untersuchung, Danzig [b.r.w.]; F. Beck, Vom Volksleben auf der Danziger Nehrung nach archivalischen Quellen von 1594-1814, Marburg/Lahn 1962; K.R. Boehme, Die schwedische besetzung des Weichseldeta 1626-1636, Würzburg 1963; S. Wałęga, System penitencjarny w dawnym Toruniu (do końca XVIII w.), Rocznik Toruński, t. 17, 1986, s. 221-233.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	W I połowie XIX w. po wojnach napoleońskich Gdańsk stał się stolicą pruskiej rejencji: a. nowowschodiej b. królewieckiej c. gąbińskiej d. gdańskiej W okresie nowożytnym popularnością cieszył się zabieg tzw. puszczenia krwi, jak inaczej się go określa: a. flebotomia b. lobotomia c. akupunktura d. wiwisekcja Największa epidemia dżumy w dziejach Gdańska miała miejsce w wieku: a. XV b. XVI c. XVII d. XVIII	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	